

Tipy pro psaní příprav na diskuse

1. Souhrn

1.1. Souhrn není přehled témat

Souhrn je souhrnem hlavních myšlenek ne souhrnem témat, které tvoří kapitolu. Nepište, o čem všem se v kapitole píše. Uvádějte myšlenky, které se může člověk z kapitoly dozvědět – tak, aby se to dozvěděl i čtenář vašeho souhrnu.

Tip: Po přečtení textu si řeknete, co by měl o tématu vědět každý organizační psycholog, aby mohl díky této znalosti dělat svou práci lépe a pomoci organizaci a jejím členům. Tyto věci do souhrnu napište.

2. Kritické hodnocení

2.1. Kritické hodnocení není popis

Kritické hodnocení má obsahovat vaše myšlenky. Nesmí obsahovat jen přepis toho, co jste si přečetli v učebnici. Pokud se učebnice k něčemu vyjadřuje kriticky, nestačí, abyste tuto kritiku „přepsali“. Porovnávejte teorie, přicházejte s různými pohledy na věc, zpochybňujte a vše podporujte argumenty. Ty pro nás mají velkou cenu. Nemá smysl psát, že si něco myslíte, když neuvědíte, proč si to myslíte. Pamatujte na to, že své myšlenky můžete podpořit výzkumy (metaanalýzy jsou obzvláště cenné). Z kritického hodnocení musí být znát, že jste studovanému textu porozuměli, a že o něm do hloubky přemýšlíte (platí zejména pro ty myšlenky, které podrobujete kritickému hodnocení). Cílem kritického hodnocení není věnovat se všem tématům (myšlenkám) studovaného textu. Vyberte si jen některá témata (myšlenky).

Tip: Využívejte například těchto slovních spojení: „Jako riziko vnímám, že...“; „Když srovnám pohled Arnolda s pohledem XY, vidím rozpor v...“; „Vedle popsaných výhod je dle mého názoru potřeba vidět i nevýhody jako...“; „Chybná aplikace metody by podle mě mohla..., protože...“

2.2. Kritické hodnocení není oponentský posudek

„Kritické hodnocení“ by mělo obsahovat kritické zhodnocení tématu a myšlenek, nikoliv kritické hodnocení autorů nebo učebnice. Nepíšete oponentský posudek. Proto není na místě psát, že je něco napsáno málo srozumitelně, že v textu chybí odkazy na výzkum, nebo že autoři nevěnují dostatek prostoru nějakému tématu. Vaše příprava není určená autorům učebnice. Slouží jako podklad k odborné diskusi o určité problematice. Proto je vhodné psát o věcech, které jsou pro diskusi relevantní.

Tip 1: Zaměřte se např. na možnost aplikace poznatku v praxi, na důležitost tématu (má smysl se něčím takovým zabývat a proč?), na využitelnost a rizika předkládaných metod, na rozdílné pohledy na problematiku u různých autorů, na slabiny poznatků a klíčových výzkumů (např. interpretace slabých korelací, zobecňování dat získaných na specifickém vzorku apod.), na etické finanční a časové aspekty.

Tip 2: Pro dobré kritické hodnocení je vhodné znát více úhlů pohledu. Výrazně může pomoci, pokud si přečtete jiný text zabývající se stejnou problematikou.

3. Otázky

3.1. Neptejte se na „blbosti“

Ptejte se na věci, které nevíte, nejsou vysvětleny v textu nebo jste se je neučili v jiných předmětech. Ptejte se na věci, na které byste skutečně rádi znali odpověď, protože by vám odpověď pomohla lépe porozumět

studovanému tématu nebo poznatky lépe využít v praxi. Nepokládejte otázky (ani jejich modifikace), které jsou zadané k seminární diskusi.

Tip 1: Přečtěte si po sobě své otázky. Je odpověď triviální? Pokud ano, otázku vymažte. Je možné na otázku odpovědět? Pokud ne, otázku vymažte. Chtěli byste na otázku skutečně znát odpověď? Pokud ano, proč? Pokud ne, najděte lepší otázku.

Tip 2: Otázky mohou být spojeny např. s odbornými nejasnostmi, etičností, riziky, aplikovatelnosti, finanční nebo časovou efektivitou nebo se srovnáním metod. Mohou směřovat k validitě výzkumů, na kterých stojí klíčové teorie nebo metody. Také mohou směřovat ke vztahům mezi klíčovými konstrukty.

3.2. Neptejte se autorů

Vaše příprava není oponentský posudek, vaše otázky se autorům nedostanou. Proto nemá smysl se ptát na věci, které souvisí s tím, jak autoři učebnici napsali.